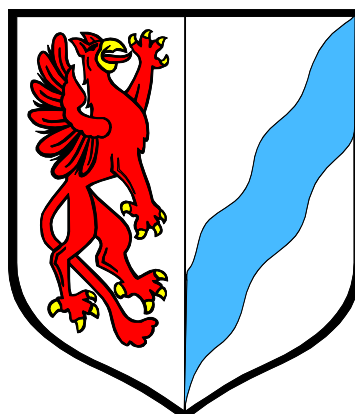

**Prezydent Miasta
Stargard**

I N F O R M A C J A

**O REALIZACJI
MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE NA ROK 2019**

marzec 2020

WPROWADZENIE

Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, realizowany w 2019 r. w Stargardzie, został zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a także art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przyjęty przez Radę Miejską w Stargardzie uchwałą Nr II/37/2018z dnia 18 grudnia 2018 r.

Zadania wynikające z Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na 2019 są zadaniami własnymi gminy i są wymienione w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadania te obejmują w szczególności:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych oraz zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w tym w szczególności tym, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz dążenie do stworzenia i rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemu narkomanii,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczących zakazu reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej,
- 7) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

Większość działań podejmowanych w 2019 r. w ramach realizacji ww. zadań to działania kontynuowane z lat ubiegłych, ale jednocześnie modyfikowane zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności oraz zgodnie z przyjętymi strategicznymi kierunkami, do których należą:

- 1) wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia i edukacji publicznej dotyczącej problematyki alkoholowej i narkotykowej oraz zjawiska przemocy w rodzinie,

- 2) rozwijanie istniejącego systemu pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz problemem przemocy w kierunku jego kompleksowości i interdyscyplinarności,
- 3) wzmocnienie i rozszerzenie oddziaływań profilaktycznych w zakresie uzależnień i przemocy skierowanych do dzieci i młodzieży.

Ponadto są one kompatybilne z zadaniami dot. wspierania rodziny określonymi w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z zadaniami z zakresu zdrowia publicznego określonymi w ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.

Priorytetowym działaniem w 2019 r., podobnie jak w latach poprzednich, była realizacja programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”, który przede wszystkim stwarzał dzieciom i młodzieży możliwość alternatywnego spędzania czasu wolnego, zapewniał im i ich rodzicom szeroką pomoc psychologiczno-terapeutyczną, a poprzez Szkolne Grupy Konsultacyjne i Zespół Interdyscyplinarny umożliwiał współpracę instytucji i organizacji pomagających rodzinom pozostającym w kryzysie, w tym w szczególności dotkniętym przemocą.

I. OPIS REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ UJĘTYCH WMIEJSKIM PROGRAMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2019

1. W zakresie realizacji zadania: podejmowanie działań interwencyjnych oraz zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem podjęto niżej wymienione działania.

1.1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła postępowania wyjaśniające w sprawach osób, co do których zaistniało podejrzenie, że w związku z nadużywaniem napojów alkoholowych powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Wnioski o podjęcie przez Komisję ww. postępowania wpływały najczęściej od członków rodziny osoby zgłoszonej, pracowników socjalnych, policjantów Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie oraz członków grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny.

W przypadku uprawdopodobnienia nadużywania alkoholu przez osobę, której dotyczyło postępowanie, Komisja za główny cel stawiała sobie zmotywowanie jej do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego. Odmowa skutkowała skierowaniem osoby na badanie do biegłych (lekarza psychiatry i psychologa) celem rozpoznania, czy jest ona uzależniona od alkoholu. Jednocześnie, gdy zaistniała potrzeba, jeden z członków Komisji przeprowadzał wywiad. Stwierdzenie występowania zespołu zależności alkoholowej z jednoczesnym podtrzymywaniem odmowy dobrowolnego podjęcia leczenia skutkowało skierowaniem wniosku do sądu o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Podstawowe dane za 2019 r.:

Liczba prowadzonych spraw przez Komisję w 2019 r.	143
w tym:	
-liczba postępowań wszczętych przez Komisję w 2019 r.,	70
-liczba postępowań kontynuowanych z lat poprzednich	73
Liczba osób skierowanych na badanie do biegłych celem wydania opinii w sprawie uzależnienia od alkoholu (dotyczy postępowań wszczętych w 2019 r. i kontynuowanych z lat ubiegłych)	53
Liczba wniosków skierowanych do sądu o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu (dotyczy postępowań wszczętych w 2019 r. i kontynuowanych z lat ubiegłych)	25
Liczba spraw umorzonych przez Komisję w 2019 r. (np. z powodu ukończenia przez daną osobę leczenia odwykowego, wycofania wniosku przez osobę zgłaszającą, nie stwierdzenia ZZA, nie uczestniczenia osób zainteresowanych i członków rodziny w postępowaniu prowadzonym przez Komisję)	61
Liczba posiedzeń Komisji w 2019 r.	52

Koszt realizacji zadania wyniósł **152.196,37 zł**. Na kwotę tą składają się przede wszystkim: wynagrodzenia członków Komisji, koszty opinii sporządzanych przez biegłych, koszty sądowe, wynagrodzenie Sekretarza Komisji.

- 1.2. Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, obok świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach podstawowych programów psychoterapii uzależnień na podstawie kontraktu zawartego z Narodowym Funduszem Zdrowia, realizowała także na zlecenie Miasta działania zmierzające do zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych będących mieszkańcami Stargardu, prowadząc:

- 1) działania skierowane do dorosłych osób uzależnionych od alkoholu, a także dla osób stosujących przemoc, w ramach których prowadzone były: grupa motywacyjna, grupa rozwoju osobistego, trening asertywności i trening umiejętności społecznych,
- 2) działania skierowane do dorosłych osób współuzależnionych, w tym także osób współuzależnionych doświadczających przemocy, w ramach których prowadzone były: grupa rozwoju osobistego, trening asertywności, grupa dla dorosłych dzieci alkoholików i grupa rozwoju kompetencji rodzicielskich.

Realizacją ww. programów zajmowało się czterech specjalistów:

- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog, socjolog,
- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog, socjoterapeuta,
- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog, socjolog, terapeuta dzieci i młodzieży,
- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog.

W 2019 r. od stycznia do grudnia z ww. działań w Przychodni skorzystały 54 osoby, w tym 24 osoby z głównym rozpoznaniem współuzależnienia i 30 osób z głównym rozpoznaniem uzależnienia.

Z budżetu Miasta wydano na ww. cel kwotę **33.970 zł**.

- 1.3. Stowarzyszenie MONAR od stycznia 2019 r. prowadziło na zlecenie Miasta Punkt profilaktyczno – konsultacyjny dla osób używających substancji psychoaktywnych i ich rodzin, prowadząc działania skierowane do osób:
- z problemem narkotykowym, tj. eksperymentujących z narkotykami, nadużywających narkotyków oraz uzależnionych od narkotyków,
 - uzależnionych utrzymujących abstynencję od substancji psychoaktywnych,
 - współuzależnionych, tj. rodziców, rodzeństwa, partnerów i innych pozostających w bliskich relacjach z osobami używającymi narkotyków.

Ww. działania realizowało trzech specjalistów:

- certyfikowany specjalista terapii uzależnień posiadający certyfikat z zakresu profilaktyki i edukacji,
- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, posiadający certyfikat Candis,
- certyfikowany specjalista terapii uzależnień, posiadający certyfikat Candis.

W 2019 r. z ww. działań skorzystało łącznie **236osób**, przy czym jedna osoba mogła uczestniczyć w kilku działaniach.

Metoda pracy z klientem	Liczba uczestników	Liczba godzin
Poradnictwo	104	154
Interwencja kryzysowa	49	61
Konsultacje specjalistyczne	32	50
Rozmowa motywująca	16	26
Terapia indywidualna	17	110
Kierowanie do innych placówek	7	-
Terapia Candis	7	90
Wsparcie procesu readaptacji	8	17
Razem	240	508

Koszt realizacji zadania wyniósł **40.000 zł**.

- 1.4. Stargardzkie Stowarzyszenie Klub Abstynenta "ALA" stwarzało środowisko alternatywne skierowane do abstynentów, osób uzależnionych i ich rodzin oraz promowało zdrowy styl życia, dając możliwość uczestnictwa mieszkańcom miasta w przedsięwzięciach edukacyjnych, integracyjnych, profilaktycznych, a w szczególności w grupach samopomocowych, których celem jest pomoc osobom dotkniętym różnego rodzaju problemami alkoholowymi, m.in. w:

- grupie wsparcia
- grupie „AA”,
- grupie „Al. – Anon”,

Łącznie w grupie wsparcia wzięło udział 98 osób, osoby te były objęte działaniami rehabilitacyjnymi z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Ze spotkań w grupach samopomocowych oraz działań edukacyjnych, integracyjnych i profilaktycznych skorzystało 170 uczestników, przy czym jedna osoba mogła uczestniczyć w kilku spotkaniach grup. Przed spotkaniami grup realizowane było poradnictwo indywidualne prowadzone przez terapeutę uzależnień. W sumie 2019 r. udzielono 582 porady dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Ponadto Stowarzyszenie prowadziło Klub Abstynenta, w ramach którego:

- 1) prowadziło ogólnodostępną bibliotekę i czytelnię, umożliwiające zapoznanie się z materiałami specjalistycznymi i edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej (książki, broszury, specjalistyczną prasę),
- 2) udostępniało salę do gry w tenisa stołowego oraz oglądania telewizji,
- 3) prowadziło punkt informacyjno - konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym, w ramach którego przekazywano osobom, które się do niego zgłaszały, podstawowe informacje na temat problemu alkoholowego oraz przedstawiano ofertę pomocy grup samopomocowych,
- 4) prowadziło działalność edukacyjną z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wśród dzieci i młodzieży przychodzącej do Klubu Abstynenta, np. w formie zajęć plastycznych, gier i konkursów edukacyjnych i czytelniczych dotyczących problematyki alkoholowej organizowanych w ramach np. „Wieczoru Mikołajkowego”.

Ponadto Stowarzyszenie zorganizowało obóz terapeutyczny dla 20 uczestników grupy wsparcia, którzy mieli możliwość przebywania przez pięć dni w Klinice Izomedi w Świeradowie – Zdrój na terenie Gór Izerskich, gdzie uczyli się spędzania czasu wolnego trzeźwości jako alternatywnej umiejętności społecznej w stosunku do zachowań destrukcyjnych. Podczas obozu przeprowadzono 24 godziny terapii grupowej, której wynikiem było poszerzenie wiedzy uczestników na temat uzależnienia i problemu przemocy w rodzinie. Cały program wzbogacony był wędrownkami górskimi. Obóz był prowadzony przez certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.

Koszt realizacji zadania w 2019 r. wyniósł **65.000 zł**.

2. W zakresie realizacji zadania: udzielanie rodzinom, w tym w szczególności tym, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie oraz dążenie do stworzenia i rozwijania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie – podjęto niżej wymienione działania.

- 2.1. W 2019 r. na terenie Stargardu funkcjonowały cztery placówki wsparcia dziennego, w tym dwie prowadzone w formie podwórkowej, a dwie w formie opiekuńczej, które realizowały programy socjoterapeutyczne.

Dzieci i młodzież z terenu Stargardu pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, będących w kryzysie miały możliwość uczestniczenia w zajęciach w Harcerskiej Świetlicy Środowiskowej Trzepak prowadzonej przez Chorągiew Zachodniopomorska ZHP Hufiec Stargard w formie podwórkowej. Zajęcia w świetlicy prowadzone były metodą harcerską, to znaczy, że dzieci nie zrzeszone w grupie harcerskiej mogły wspólnie z nimi brać udział w przedsięwzięciach typowo harcerskich, tj. zbiórkach zuchowych, harcerskich. Ponadto w świetlicy Trzepak prowadzone były zajęcia arteterapeutyczne, ogólnorozwojowe, w tym wyjścia edukacyjne do różnych instytucji w mieście, kina, muzeum, z których skorzystało 76 dzieci. Dla dzieci borykających się z problemami uzależnień, przemocy w środowisku rodzinnym i rówieśniczym realizowane są zajęcia socjoterapeutyczne. Dzięki działaniom podejmowanym w świetlicy dzieci uczą się alternatywnych sposobów na spędzanie czasu wolnego, sposobów eliminowania negatywnych społecznie zachowań, a także odkrywają swoje mocne i słabe strony, co przyczynia się do wzmocnienia poczucia własnej wartości.

Koszt realizacji zadania wyniósł **20.000 zł.**

Pozostałe placówki prowadzone były przez Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, gdzie placówki mieszczące się przy ulicy 11 Listopada 22 i uruchomiona w 2018 r. przy ulicy Marii Konopnickiej 1 funkcjonowały w formie opiekuńczej, natomiast przy ulicy R. Traugutta 16/1 w formie podwórkowej, obejmujące pracą opiekuńczo-wychowawczą dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. W 2019 r. z opieki w ww. placówkach skorzystało 92 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, ubogich, zaniedbanych, głównie z powodu problemu alkoholowego występującego w danej rodzinie. W ramach realizacji programu socjoterapeutycznego dzieci uczestniczyły w różnych formach zajęć, w szczególności w zajęciach tanecznych socjoterapeutycznych z profilaktyką uzależnień, integracyjnych, animacyjnych i wychowawczych, otrzymywały także pomoc w nauce, jak i brały udział w wycieczkach. Uczestnictwo w zajęciach umożliwiło dzieciom podniesienie ich poczucia wartości i samooceny, a tym samym wiary we własne siły i możliwości. Wychowankowie placówek poznali konstruktywne sposoby odreagowania napięć związanych z trudnymi sytuacjami w rodzinie, czy w środowisku szkolnym. Działania podejmowane w placówkach miały przede wszystkim na celu wspieranie całej rodziny w działaniach opiekuńczo – wychowawczych, w szczególności poprzez prowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami, podczas których oferowano pomoc oraz informowano rodziców o rozwoju i postępach dzieci. Przez cały rok odbywa się stała współpraca z instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Rzecznikiem Praw Dziecka oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stargardzie.

Koszt realizacji zadania wyniósł **120.000 zł.**

- 2.2. Osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w szczególności kobietom i kobietom z dziećmi, pozbawionym schronienia będącym w sytuacji kryzysowej, w wyniku zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia, a niekiedy życia, które nie mogły przebywać w swoich mieszkaniach, zapewniono możliwość skorzystania z miejsc noclegowych w Gminnym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia i jednocześnie szerokie wsparcie psychologiczne – terapeutyczne. Prowadzenie Ośrodka zostało zlecone przez Miasto Caritas Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej, natomiast bezpośrednim realizatorem zadania było Centrum Socjalne Caritas. W 2019 r. w Gminnym ośrodku wsparcia udzielono schronienia 43 osobom. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie wydał 43 skierowania dla 29 kobiet i 14 dzieci pozbawionych schronienia.

Pomoc osobom, które korzystały z ww. miejsc, obejmowała:

- udzielenie schronienia całonocno we wszystkie dni tygodnia,
- wyżywienie – 3 posiłki dziennie, w tym jeden gorący (dla dzieci 4 posiłki),
- dostarczenie środków czystości i higieny osobistej,
- doraźną pomoc materialną (np. w postaci ubrań),
- instrukcje jak postępować w sytuacjach niebezpiecznych w kontakcie z agresorem,
- pomoc w formie sporządzenia pism urzędowych,
- pomoc w dotarciu do właściwych instytucji i poradni,
- pomoc w uzyskaniu przysługujących świadczeń i regulacji sytuacji społeczno-prawnej,
- objęcie dzieci opieką socjoterapeutyczną – świetlica socjoterapeutyczna,
- wsparcie matek w procesie wychowania dzieci,

- wsparcie terapeutyczne, socjalne, diagnozę terapeutyczną i udział w zajęciach indywidualnych bądź grupowych,
- aktywizację zawodową poprzez uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej,
- podnoszenie umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego poprzez tzw. zajęcia reedukacyjne – uczestnictwo w pracach na rzecz Ośrodka (sprzątanie, przygotowywanie posiłków).

Ponadto w ramach Gminnego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i kobiet lub kobiet z dziećmi pozbawionych schronienia funkcjonował przyjazny pokój przesłuchań dla dzieci – ofiar przemocy. Pokój utworzony w 2008 r. przy wsparciu finansowym Miasta został udostępniony organom prowadzącym postępowanie karne w sprawach dotyczących przemocy wobec dzieci. Z pokoju przesłuchań korzystał Sąd Rejonowy w Stargardzie. Łącznie w 2019 r. przeprowadzono w pokoju 23 przesłuchania dzieci, wśród których było: 12 w wieku 5-10 lat, 11 w wieku 10-15 lat.

Koszt realizacji zadania wyniósł **420.000 zł.**

- 2.3. W 2019 osoby oraz rodziny doznające przemocy, będące mieszkańcami Stargardu, miały możliwość korzystania z bezpłatnych konsultacji prawnych udzielanych na zlecenie Miasta przez prawnika pana Sławomira Jastaka. Konsultacje odbywały się dwa razy w tygodniu w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie. Pomoc udzielana w ramach tych konsultacji, to przede wszystkim redagowanie pism procesowych i udzielanie informacji prawnych mających zastosowanie w konkretnej sprawie, opartych na danych i dokumentach przekazanych przez osobę pokrzywdzoną. Łącznie odbyło się 196 godzin konsultacji, z udziałem 238 osób.

Koszt realizacji zadania wyniósł **10.019 zł.**

3. **W zakresie realizacji zadania: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych podjęto niżej wymienione działania.**

- 3.1. W 2019 r. w stargardzkich szkołach realizowany był wdrażany od 2014 r. program zajęć wychowawczo-profilaktycznych z zakresu uzależnień „Spójrz inaczej”, którego podstawą oddziaływań jest nacisk na rozwój osobowości ucznia oraz jego zdolności przystosowania się społecznego poprzez trenowanie ważnych umiejętności życiowych. Program składa się z trzech części: pierwsza dla klas I-III, druga dla klas IV-VI i trzecia dla VII-VIII.
Program jest realizowany przez przeszkolonych nauczycieli będących wychowawcami klas.

Liczbę uczestników programu w 2019 r. przedstawia poniższa tabela.

Rok kalendarzowy	Rok szkolny	Liczba osób objętych programem
I półrocze 2019r.	II półrocze 2018/2019	Szkoły Podstawowe: - klasy I - 664 - klasy II - 580 - klasy III - 362 -klasy IV - 958 -klasy V - 881 -klasy VI - 591 -klasy VII – 657 -klasy VIII – 637 Gimnazja: -klasy III - 645
II półrocze 2019 r.	I półrocze 2019/2020	Szkoły Podstawowe: - klasy I - 664 - klasy II - 580 - klasy III - 362 -klasy IV - 958 -klasy V - 881 -klasy VI - 591 -klasy VII – 657 -klasy VIII – 637 Gimnazja: -klasy III - 645

3.2. W ramach zapewnienia innych działań związanych z profilaktyką w 2019 r. dofinansowano działania podejmowane przez:

1) Stowarzyszenie „Potrzebny Dom” pt.: „Organizacja ferii zimowych i wakacyjlennich dla dzieci i młodzieży z osiedla Lotnisko”, w ramach których zorganizowano wypoczynek dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych podczas ferii zimowych i wakacji.

Podczas ferii zimowych, tj. od 28 stycznia 2019 r. do 1 lutego 2019 r.zrealizowano łącznie 40 godzin zajęć, w ramach których zorganizowanogry i zajęcia świetlicowe, zajęcia w Książnicy, na basenie, taneczne oraz turystyczne, w grocie solnej i w Muzeum.Wyżej wymienionymi działaniami objęto około 35 dzieci w wieku od 7 do 15 lat.Natomiast podczas wakacji,tj. od 8 lipca 2019 r. do 16 sierpnia 2019 r. zrealizowano 203 godzinyzajęć,w ramach których zorganizowano zajęciasportowo-rekreacyjne, świetlicowe, na basenie,w grocie solnej,w Książnicy, w Muzeum, oraz wycieczki. Niniejszymi działaniami objęto 105 dzieci w wieku od 7 do 15 lat.

2) Parafię pw. św. Krzyża pt.: „Organizacja profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z osiedla Kluczewo”, w ramach którychłącznie zrealizowano 90 godzin zajęćsportowych, profilaktycznychdotyczących zagrożeń związanych z używaniem środków psychotropowych, warsztatów rozwijających zdolności manualne, koło historyczne i zabawy z językiem angielskim.Ww. działaniami objęto około 20 dzieci.

Koszt realizacji ww. zadania wyniósł: **21.000zł.**

- 3.3. W ramach podejmowania wraz z innymi podmiotami przedsięwzięć mających na celu promocję zdrowego stylu życia i edukację społeczną zorganizowano kampanię edukacyjno – informacyjną, w zakresie której przekazywane były wiadomości o możliwości uzyskania pomocy dla rodzin udzielanej w Stargardzie w ramach akcji „Stargard Przyjazny Rodzinie” – cykl „Rodzina z problemem przemocy”. W ramach tego cyklu w okresie od 30 września do 4 października 2019 r. mieszkańcy Stargardu, którzy mają styczność z problemem przemocy, mogli znaleźć odpowiedzi na nurtujące ich pytania za pośrednictwem audycji w lokalnym radiu, gdzie gośćmi byli przedstawiciele podmiotów, którzy na co dzień udzielają wsparcia rodzinom z problemem przemocy. Ponadto został przygotowany poradnik „Rodzina z problemem przemocy”, a także wystawa plenerowa, której ekspozycję można było obejrzeć od 28 października 2019 r. na 14 planszach w Parku Bolesława Chrobrego.

Koszt realizacji ww. zadania wyniósł: **8.951,94 zł**

4. **W zakresie realizacji zadania: wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, problemu narkomanii oraz problemu przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie podjęto niżej wymienione działania.**

W 2019 r. zorganizowano szkolenie:

- a) w związku z reformą w systemie oświaty uzupełniające z zakresu realizacji programu „Spójrz Inaczej”, w ramach którego przeszkolono 35 nauczycieli, będących wychowawcami.
- b) „Spójrz Inaczej na agresję”, które jest kontynuacją programu wychowawczo-profilaktycznego „Spójrz inaczej”, i w ramach którego przeszkolono 20 nauczycieli, będących wychowawcami.

Wyżej wymienione programy, rekomendowane są przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Systematyczne szkolenie pozwala na realizację niniejszego Programu na wszystkich poziomach klas w stargardzkich szkołach. Program „Spójrz Inaczej” realizowany jest w stargardzkich szkołach od 2014 r. przez przeszkolonych nauczycieli będących wychowawcami klas. Ponadto co roku prowadzona jest ewaluacja realizowanych programów.

Koszt obu szkoleń wyniósł: **30.087,15 zł.**

5. **W ramach realizacji zadania: podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczących zakazu reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

- 5.1. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podczas swoich posiedzeń dokonywali kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przez sprzedawców i właścicieli przepisów powyższej ustawy. W stosunku do ujawnionych naruszeń prawa stosowane były odpowiednie kroki (wzywano Policję lub Straż Miejską, które podejmowały odpowiednie

czynności). Z każdej kontroli sporządzane były także protokoły, które znajdują się w dokumentacji Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Członkowie Komisji przeprowadzili w 2019 r. łącznie 28 kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

- 5.2. Ponadto członkowie ww. Komisji uczestniczyli w nocnych kontrolach pubów i restauracji. Głównym celem kontroli było ujawnianie i zgłoszenie do odpowiednich służb naruszenia przepisów. Podobnie jak przy kontrolach wskazanych w ust. 5.1. sporządzano protokoły i podejmowano stosowne dalsze działania. W 2019 r. członkowie Komisji przeprowadzili kontrole w godzinach wieczornych i nocnych w 13 lokalach rozrywkowych i pubach.

5.3. Komisja opiniowała wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności lokalizacji punktów ubiegających się o niniejsze zezwolenie z obowiązującymi przepisami. Opinie były niejednokrotnie poprzedzane kontrolą danego punktu. W 2019r. Komisja wydała 63 opinie pozytywne i 1 negatywną.

6. W ramach realizacji zadania: wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej podjęto niżej wymienione działania.

Caritas Archidiecezji Szczecińsko - Kamieńskiej prowadziło, podobnie jak w latach poprzednich, Centrum Integracji Społecznej dla osób wykluczonych społecznie. W roku 2019 Centrum prowadziło dwie grupy:

- 1) opiekunek osób zależnych –realizującą usługi opiekuńcze na rzecz mieszkańców,
- 2) remontowo – porządkową świadczącą głównie usługi w zakresie sprzątania.

W 2019 r. łącznie w działaniach CIS-u brało udział 87 uczestników (w tym 28 osób z edycji 2018r., 59 osób z edycji 2019 r.) z tego:

- 1) 9 osób ukończyło zajęcia,
- 2) 24 osoby zrezygnowały z udziału w programie CIS-u,
- 3) 17 osób zostało wykluczonych z programu CIS-u,
- 4) 10 osób nie ukończyło okresu próbnego w programie CIS-u,
- 5) 27 osób kontynuuje uczestnictwo w programie w 2020 r.

Działania podjęte w ramach reintegracji zawodowej i społecznej w 2019 r. to:

- 1) zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- 2) zajęcia terapeutyczne,
- 3) zajęcia prowadzone z pracownikiem socjalnym,
- 4) kurs obsługi komputera.

Zajęcia miały na celu zmianę postawy w stosunku do siebie i do otoczenia. Poprzez aktywną pracę warsztatową, beneficjenci stali się bardziej komunikatywni, wrażliwi, otwarci, nabyli umiejętności związane z poruszaniem się na rynku pracy. Uczestnicy zdobyli wiedzę, gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Po zakończeniu programu reintegracji społeczno - zawodowej 17 osób podjęło zatrudnienie.

Na działalność CIS-u przekazano kwotę **203.700 zł.**

7. **W ramach realizacji zadania: pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej podjęto niżej wymienione działania.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie w 2019 r. udzielił pomocy 63 rodzinom (77 osobom) z uwagi na występujący w nich problem alkoholowy i 4 rodzinom (4 osobom) – z uwagi na problem narkotykowy. Osoby te korzystały z różnych form pomocy, w tym:

- 1) świadczeń pomocy społecznej,
- 2) świadczeń rodzinnych i wychowawczych,
- 3) dodatków mieszkaniowych,
- 4) dożywiania i innej pomocy rzeczowej.

Ponadto prowadzono poradnictwo specjalistyczne dla ww. osób w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne.

II. PROGRAM „SZKOŁA, RODZINA, ŚRODOWISKO”.

Program „Szkoła, Rodzina, Środowisko” był priorytetowym działaniem podejmowanym w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Na realizację Programu w 2019 r. wydatkowano kwotę **458.341,40 zł.**

OPIS PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU „SZKOŁA, RODZINA, ŚRODOWISKO”

Obszar realizacji Programu	Podejmowane działania
SZKOŁA	<p>1. Realizacja różnorodnych zajęć pozalekcyjnych w okresie roku szkolnego we wszystkich szkołach podstawowych oraz gimnazjach, w których funkcjonują powszechnie dostępne świetlice integrująco - wspierające „Promyk” finansowane w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Dzieci miały możliwość uczestniczenia w zajęciach sportowych oraz zajęciach specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych o charakterze terapeutycznym dostosowanych do indywidualnych potrzeb dziecka. Zarówno zajęcia sportowe jak i specjalistyczne mają na celu zaopiekowanie się dzieckiem, zminimalizowanie braków wychowawczych i edukacyjnych dzieci objawiających się często agresywną postawą, znalezienie alternatywy spędzania czasu wolnego po szkole w atrakcyjny sposób, co w rezultacie ma doprowadzić do zmniejszenia skali społecznych zachowań uczniów, wandalizmu, przestępczości wśród dzieci i młodzieży. Zajęcia te były elementem szerszych planów zajęć obejmujących zajęcia organizowane bezpośrednio przez poszczególne szkoły. W II półroczu roku szkolnego 2018/2019 (I półrocze roku 2019) odbyło się 1.417 godzin zajęć, w których brało udział 873 uczestników (14,65% uczniów) realizowane przez 57 nauczycieli, natomiast w I półroczu roku szkolnego 2019/2020 (II półrocze roku 2019) odbyło się 1.118 godzin zajęć, w których brało udział 819 uczestników (14,93% uczniów) realizowanych przez 55 nauczycieli.</p>
RODZINA	<p>1. „Szkoła dla Rodziców” – idea Szkoły dla Rodziców, prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, jest podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców, zwłaszcza tych, którzy mają problemy w wykonywaniu swojej funkcji rodzicielskiej. Zajęcia prowadzone są metodą warsztatową. W 2019 r. zorganizowano 2 edycje Szkoły, w ramach której odbyło się 20 spotkań, które poprowadzili terapeuta i psycholog. W spotkaniach udział wzięło 13 rodziców, z których 9 ukończyło „Szkołę dla Rodziców”.</p> <p>2. Zespół psychologów i terapeutów funkcjonujący w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej podejmuje działania skierowane do dzieci i ich rodziców – rodzin dotkniętych problemem przemocy i uzależnień. Prowadzi porady, konsultacje, diagnozę i terapię indywidualną oraz interwencję kryzysową. Prowadzi treningi umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców, mediacje, psychoedukację i motywację osób, rodzin (np. do terapii odwykowej, uczestnictwa w zajęciach Szkoły dla Rodziców). Udziela poradnictwa osobom i rodzinom przejawiającym trudności wychowawcze oraz dysfunkcje. Zajmuje się realizacją grupowych form pracy o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym, profilaktycznym itp. Jednocześnie w ramach pracy Zespołu siedmioro psychologów oddelegowano do pracy w dziewięciu stargardzkich szkołach, gdzie przeprowadzali oni konsultacje</p>

	<p>z uczniami, nauczycielami i rodzicami. W 2019 r. przeprowadzono łącznie 1.303 konsultacje, które objęły 258 rodzin, w tym 245 uczniów oraz 179 rodziców uczniów. Ponadto z konsultacji skorzystało 73 nauczycieli. Zespół prowadził także zajęcia psychoedukacyjne wspierające pracę nauczycieli w ich codziennym działaniu na rzecz dziecka, jak również prowadził zajęcia mające na celu wzmocnienie u osób, z którymi pracował poczucie własnej wartości, umiejętności komunikacyjnych i radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i stresującymi. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom dzieci, rodziców i pedagogów działania Zespołu były także dopasowane do zaobserwowanych i zdiagnozowanych potrzeb szkół.</p>
ŚRODOWISKO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność Miejskiej Grupy Konsultacyjnej (zespół o charakterze strategicznym) i 5 Szkolnych Grup Konsultacyjnych (zespoły o charakterze operacyjnym, bezpośrednio zajmujące się pomocą rodzinom pozostającym w sytuacjach kryzysowych). Na spotkaniach członkowie SGK zajmowali się w większości rozwiązywaniem problemów konkretnych rodzin, których dzieci uczęszczają do szkół z rejonu objętego opieką danej SGK. Rodziny te (w których występują głównie problemy alkoholowe, problem przemocy i niewydolności wychowawczej) zwykle potrzebują wielokierunkowej pomocy i współdziałania wielu służb w rozwiązaniu sytuacji kryzysowych. Przyjrzenie się bowiem przez wielu specjalistów danej rodzinie dawało pełniejszy i trafniejszy obraz jej problemów i możliwości szybszego ich rozwiązania. Pozwalało także na skonstruowanie skoordynowanego planu pomocy, w którym działania różnych specjalistów nie powielały się. Praca SGK daje pełniejszy i szybszy przepływ informacji pomiędzy służbami. W II półroczu roku szkolnego 2018/2019 (I półrocze roku 2019) odbyło się 12 spotkań SGK, gdzie w pracę grupy zaangażowane były 84 osoby, jednakże w spotkaniach uczestniczyło 76 osób (przedstawiciele najważniejszych instytucji w mieście, zajmujących się pomocą rodzinom w kryzysie), które pomocą objęły 47 rodzin. Natomiast w I półroczu roku szkolnego 2019/2020 (II półrocze roku 2019) funkcjonowały 3 SGK, w ramach, których odbyło się 6 spotkań, gdzie w pracę grupy zaangażowanych było 56 osób, a w spotkaniach udział wzięło także 56 osób (przedstawiciele najważniejszych instytucji w mieście, zajmujących się pomocą rodzinom w kryzysie), które pomocą objęły 38 rodzin. 2. Zespół Interdyscyplinarny został powołany 29 lutego 2012 r. i zajmuje się przemocą w rodzinie, realizując obowiązki wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Za obsługę techniczno – organizacyjną Zespołu odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2019 r. odbyło się 14 głównych posiedzeń Zespołu. Do Zespołu wpłynęło 218 formularzy Procedury Niebieskie Karty, z czego 42 jako kolejne zdarzenie w rodzinie. Do pracy z rodzinami, których dotyczyły Niebieskie Karty, zgodnie z obowiązującą procedurą Zespół powołał 174 Grupy Robocze.

III. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ UJĘTYCH W MIEJSKIM PROGRAMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2019.

Źródłem finansowania Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na rok 2019 były przede wszystkim dochody własne z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz inne dochody własne Miasta.

Plan wydatków: **1.560.000 zł**

Wykonanie wydatków: **1.474.765,86zł**